

Cesta

6-7
2012

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Modlitba	3
Proč se říká, že... ..	4
Poznáte, o koho jde?	5
Co víte o Mistru Janu Husovi?	6
Rok pod nebem	7
Ta naše květena - česká? 16	8
Ježek	10
Zahrajte si	12
Dvě pozvání	13
Soutěž o tři knihy	14
Písnička - Někdo mě vede za ruku	15
Vaše obrázky	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Úřad Ústřední rady CČSH, Praha.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 2635/15,
 Praha 9 - Horní Počernice, tel.: 234 092 811
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: M. Nováková, archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Pane Ježíši,
děkuji ti za toto krásné nedělní ráno.
Za to, že mohu jít do nedělní školy.
Už se těším na děti,
s kterými se tam setkám.
Prosím, udělej,
ať je zajímavé a napínavé,
co tam uslyšíme,
aby nám radost z dneška
vydržela na celý týden.
A děkuji za to,
že si pak celé odpoledne
budu moct dělat, co chci.
Amen.

**Z dětských modliteb,
sesbíraných Irenou Kuželovou,
kazatelkou Jednoty bratrské**

6. Je to Babylon

Příběh o babylonské věži je dobře známý. Najdeme jej v První knize Mojžíšově, 11. kapitole, verše 1-9. Lidé, kteří zpočátku všichni mluvili stejným jazykem, se rozhodli, že z cihel a asfaltu vybudují město a věž, jejíž vrchol bude sahat až do nebe. Tímto činem se chtěli vyrovnat samotnému Bohu.

Když to Bůh viděl, samozřejmě

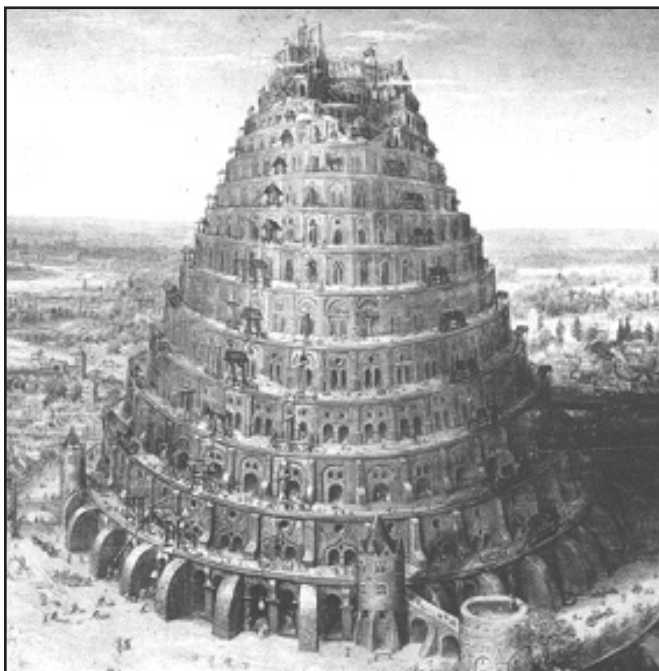
se mu to nelíbilo. Vždyť později by si mohli lidé vymyslet ještě troufalejší nápad a brzy by se nezastavili před ničím. Lidé se nemohou rovnat Bohu, ani si to nemohou myslet.

Bůh to vyřešil chytře – zmátl jim řeč. Každý začal mluvit jiným jazykem. Přestali si rozumět, nedokázali se již domluvit a spolupracovat. Stavbu nedokončili a rozptýlili se po celé zemi.

To město se jmenovalo Bábel, Babylon, což znamená Zmatek. A dodnes, když je někde velký hluk a zmatek, říká se, že je to tam jako v Babylonu.

Nezůstalo to však takhle navždy. Nejen že se lidé začali učit cizí jazyky, aby si vzájemně porozuměli, ale o letnicích jsme navíc dostali dar Ducha svatého, který nám umožňuje rozumět si navzájem, i když jazyk toho druhého neumíme. Jen musíme být ochotni Duchu naslouchat...

Jana Krajčířiková

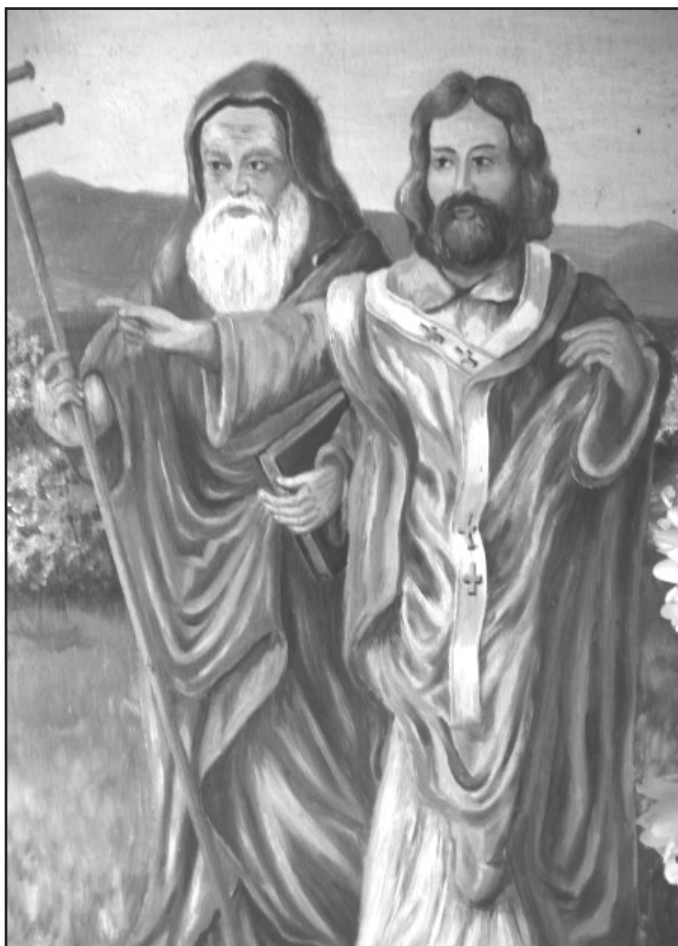

Tito dva muži, spojení s dávnou historií naší země, konkrétně druhou polovinou 9. století, byli bratři. Pocházeli ze Soluně. Mladší z nich byl filosofem a vstoupil do kláštera. Je autorem nového písma.

Starší z bratrů se stal arcibiskupem a přeložil Písmo svaté. Svou práci však musel neustále obhajovat před mocnými nepřáteli. Jednou jej dokonce odsoudili a dva a půl roku věznili v otevřené jámě. Měl tam zůstat až do konce svého života, naštěstí jej papež zachránil. Ani potom však neměl klid.

Ještě před tím, než tito bratři působili na našem území, podnikli společně misijní cestu na Krym, kde v moři objevili ostatky svatého papeže Klimenta I., které pak přinesli darem papeži Hadriánovi II.

Už víte, jak se tito dva bratři jmenovali? Svou odpověď si můžete zkontrolovat na str. 14.

6 CO VÍTE O MISTRU JANU HUSOVI?

Určitě to, že 6. července si připomínáme den jeho mučednické smrti. V následujícím kvízu si však můžete ověřit i své další znalosti o této významné postavě našich dějin. Vypište si písmenka, která jsou v závorkách jen za pravdivými větami – pokud se nezmýlíte, vyjde vám tajenka, kterou si můžete zkontrolovat na str. 14.

Mistr Jan se narodil v Trocnově. **(H)**

Působil na dvoře Rudolfa II. **(U)**

Byl rektorem pražské university. **(M)**

Přátelil se také s papežem. **(L)**

Kázal v Betlémské kapli. **(U)**

Svá kázání pronášel v češtině. **(Č)**

Nekriticky se zastával církve. **(O)**

Za své zásluhy byl pozván na koncil do Kostnice. **(A)**

V Kostnici měl obhájit své učení. **(E)**

Skoro ho tam však neposlouchali. **(D)**

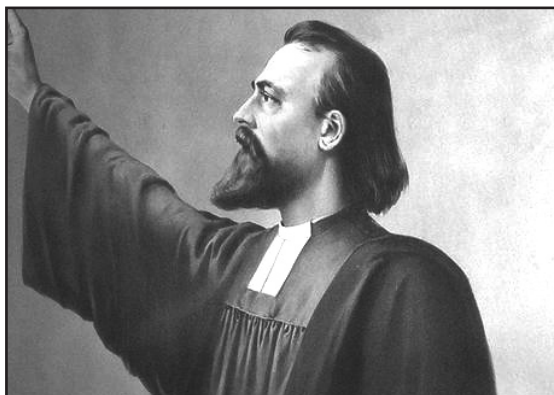
Poslali ho zpátky domů. **(Ě)**

Mistr Jan Hus byl upálen. **(N)**

Zemřel roku 1435. **(M)**

Letos si připomínáme 597. výročí jeho smrti. **(Í)**

Během svého života napsal několik významných knih. **(K)**

Za humny

Pod oblohou v kraji sám
dívám se a naslouchám,
jakou zprávu vítr nese,
co mi řeknou stromy v lese,

z větví ptačí cvrlikání,
keře, tráva, květy v stráni.
Nakonec mi ticho poví
to, co nikdo nevysloví.

Čáp

Čápe, nestůj na komíně!
Jsou tam saze, nejsi v mlýně!
Nechceš kousek mýdla?
Umazal sis křídla!

Měl by sis je umýt, čápe!
- Čáp jen zobákem si klape.
Černé letky, zdá se,
má jen kvůli kráse.

Pařez

Starý pařez na pasece
dávno trouchniví a přece
bez života nezůstává.
Dokola jej věncí tráva,

v dřevě pod polštářky mechu
trpělivě, beze spěchu
černí mravenečci malí
příbytek si udělali.

16. Pupalka

Rod pupalek (*Oenothera*) zahrnuje 150 až 200 druhů, které rostou převážně v Americe, méně v Evropě a východní Asii, jinde jen druhotně. Spadají do čeledi pupalkovitých, kam se řadí také hojně rozšířené vrvky a vrbovky. Všechny pupalkovité obsahují drobné krystalky šťavelanu vápenatého a oleje, proto se používají v lékařství a kosmetice.

Pupalka dvouletá (*Oenothera biennis*) je, jak název napovídá, dvouletá, až 2 m vysoká bylina, která v prvním roce vyhání pouze přizemní listovou růžici, teprve ve druhém roce vyrůstá kvetoucí lodyha. Lodyha je jednoduchá nebo nahoře větvená, vzpřímená, chlupatá, dole často červeně skvrnitá, nahoře slabě hranatá. Listy protáhlé, zubaté, špičaté, obvykle s červenou střední žilkou. Květní lístky široké a žluté, plody obsahují až 300 semen. Kvete od června do září. Květy se otvírají večer okolo šesté hodiny a asi po jednom dni se zavírají, jsou vonné zejména v noci a opylují je především noční motýli. Najdeme ji na štěrkových a štěrkopískitých náplavech břehů, v pískovnách, lomech, podél silnic, na rumišťích, náspech. V současnosti se objevuje roztroušeně až hojně od nížin do podhorských oblastí (max. asi 750 m n.m.). Původem pochází patrně z Evropy nebo z Dálného východu. Sbírá se zejména semeno, z něhož se lisují esenciální mastné kyseliny, z nichž neúčinnější je zejména kyselina gama-linolenová (GLA), linolová a olejová. Pupalkový olej je v posledních letech považován za velmi účinný potravní doplněk, jenž může kladně působit při řadě onemocnění, jako je např. atopický ekzém nebo lupénka. Dobrého účinku pupalkového oleje bylo dosaženo i při léčbě roztroušené sklerózy, preventivně se osvědčil v oblasti cévních chorob či náhlých mozkových příhod. Vzhledem k tomu, že pupalkový olej povzbuzuje imunitu, zvyšuje i obranyschopnost organismu a odolnost vůči stresům. Dosud neznámým způsobem také snižuje bolesti při revmatismu.

Pupalka rudokališní (*Oenothera glazioviana*, na obrázku) je také dvouletá, až 190 cm vysoká, kvetoucí až v druhém roce. Lodyha přímá, chlupatá, v květenství žláznatě chlupatá, červená nebo červeně tečkovaná, listy eliptické, špičaté, chlupaté, obvykle s červenou střední žilkou. Květy široké a žluté, vyrůstají z červených stopek, pouze u rostlin rostoucích ve

stínu mohou být zelené; poupata jsou chlupatá a stejně jako kališní lístky/stopky převážně červená. Kvete mezi červnem a zářím. Plodem je tobolka. V České republice je pěstována a poměrně snadno zplaňuje, zejména podél železničních tratí, cest, silnic, u zanedbaných a neudržovaných částí vesnic, měst apod. Pochází se Severní Ameriky, odkud byla v polovině 19. stol. převezena jako okrasná rostlina do Evropy; najdeme ji v teplejších oblastech, spíše v nížinách. Jde o zcela nenáročnou rostlinu, které vyhovuje dobře propustná, písčité nebo hlinitá půda a slunné stanoviště.

Pupalka sivá (*Oenothera tetragona*) je z našich pupalek nejmenší,

trvalka dorůstající obvykle pouze 100 cm. Lodyha vystoupává až přímá, obvykle větvená, listy obvejčité až vejčité. Květy nahloučeny na koncích větví, žluté, stopky často červeně naběhlé; květy otevírá mezi červnem a srpnem. Dostala se k nám z východu Severní Ameriky, v Česku občas pěstována, ale jen velmi zřídka zplaňuje. Vyžaduje mírně vlhkou, neutrální, humózní a písčitou půdu a slunné stanoviště.

Petra Štěpánová

Do lesa se přistěhoval nový obyvatel. To se stávalo celkem běžně, i když starousedlíci převažovali. Většinou nováčky mezi sebe bez problémů přijali a brzy se sprátelili. V tomto případě se však věci vyvíjely jinak.

„Ten ježek tu nemůže zůstat,“ kategoricky prohlásila jednoho rána zajecí máma. „Neustále ohrožuje moje kluky. Jakmile se k němu jen přiblíží, hned na ně míří těmi svými bodlinami. Takhle se přece soused nechová!“

„Máte pravdu, paní Zajícová,“ přisvědčila veverka. „Včera jsem na něj náhodou narazila na cestě k potoku. Když jsem viděla ty jeho hrozivě špičaté ostny, radši jsem hned utekla. Na strom na mě naštěstí nemůže. Tedy doufám – co myslíte?“ znejistěla.

„Pokud vím, tak ježci nešplhají,“ uklidňoval ji jelen. „Ovšem souhlasím s tím, že dělá jen potíže. Aspoň by se mu mělo zakázat chodit po veřejných cestách – co šlápnul?“

Jelen k medvědovi, starostou

Starosta na konec svolává msovou, lišku a na mýtinu. Pokud ježek z lesa vyhoštěn.“

by se mu mělo zakázat chodit po veřejných cestách – co šlápnul?“ Jelen upíral tázavý pohled který byl toho roku lesa.

chvíli přemýšlel a rozhodl: „Na večer lesní radu. Prosím jelena, aby se dostavili tak rada rozhodne, bude

Večer se rada nemusela radit příliš dlouho. Všichni byli zajedno. Ježek je potížísta, není z něj žádný užitek a jen všechny ohrožuje. „Kdo mu to řekne?“ otázal se medvěd.

Najednou se z trávy ozvalo pištění a tenký hlásek volal: „Počkejte, počkejte! Nechte mě něco říct!“ Byla to malá šedá myška, v lesním podrostu ji skoro nebylo vidět.

„Copak, proč rušíš naše jednání?“ přísně zabručel medvěd.

„Protože to, co chci říct, se toho týká,“ hrdě a neohroženě pronesla myš, která si hbitě vylezla na pařez, aby ji všichni viděli. „Všechno je to strašlivé nedorozumění. Chci se zeptat, jestli někdo z vás s ježkem vůbec mluvil. Seznámili jste se s ním? Ptal se ho někdo, proč ty svoje bodliny vystrkuje?“

„To není třeba,“ mávla tlapou liška. „Pojďme to uzavřít.“

„Počkejte,“ zvolala myška, jak nejsilněji mohla. „Ježek není zlý. On je naopak vyděšený k smrti. Nikdy dřív neviděl tolik zvířat pohromadě a jak je plachý, při sebemenším šelestu se hned skulí do klubička, aby se bránil proti případnému útoku. Kdybychom za ním zašli a vysvětlili mu, že mu tady nechce nikdo ublížit, určitě by se uklidnil.“

„A jak, prosím tě, tohle všechno víš? Ty jsi s ním snad mluvila?“ změřil si ji přísným pohledem medvěd.

„Samozřejmě, copak to se nesmí?“ prohlásila myš. „Já se naopak domnívám, že bylo vaší povinností za ním dojít a přivítat ho v lese hned, jak se přistěhoval.“

„To už lehce přeháníš, vid’“, zdánlivě laskavě pronesla sova, která dosud mlčela. „Nechceš snad radě říkat, co má dělat, že ne?“

Myš by zrudla, kdyby to bylo vidět. „Já jen říkám, že se mýlíte, když tvrdíte, že je ježek nebezpečný, on...“

„No to je vrchol, nejen že radí, ještě kritizuje!“

„Spolčila se s ježkem!“

„Měli bychom je vyhostit oba!“

Pobouřené výkřiky se ozývaly ze všech stran. Medvěd mávl tlapou, aby své rozhořčené kolegy uklidnil. „Klid, prosím, klid! Nenecháme se přece vyprovokovat k unáhleným závěrům. Prosím paní lišku, aby formulovala návrh usnesení.“

Liška důstojně povstala a slavnostním hlasem pronesla: „Po zvážení všech nezvratných důkazů navrhuji, aby byli z našeho lesa s okamžitou platností vyhoštěni myš a ježek z důvodu ohrožování bezpečnosti ostatních zvířat.“ Liška se uklonila a usedla.

Medvěd kývnul hlavou a pravil: „Kdo je pro?“

Návrh byl odhlasován jednomyslně. Myš se ani nestačila vzpamatovat, když ji sova uchopila do zobáku a letěla s ní na kraj lesa. Ježkovi rozsudek vyřídila liška.

Co myslíte, děti, bylo to spravedlivé? Proč příběh dopadl právě takto? Jak byste postupovaly v podobné situaci vy?

Jana Krajčíríková

Při přerouávání knihovny jsem objevil malou knížku se zvláštním názvem „Zápisník 13 bobříků“. Byla vydána v Praze v roce 1941 (tedy před 71 lety) a je v ní plno zajímavostí, rad a her. Jednu z nich, kterou vymyslel spisovatel Jaroslav Foglar, zde přetiskujeme.

Řetěz slov

Hráči sedí v kruhu a ten, kdo hru řídí, předá sousedovi po levé ruce např. klíč a přitom řekne: „To je klíč.“ S týmiž slovy dá klíč soused dalšímu hráči, ten zase dál, až se klíč vrátí k vedoucímu. Ten přidá k větě další slovo, takže ta pak zní: „To je klíč kovový.“ A zase jde klíč s těmito slovy dál. Vedoucí postupně přidává další slova, až nakonec vznikne dlouhá věta, třeba: „To je klíč kovový, zhotovený zámečnickem před deseti lety na jaře, když se ztratil klíč původní a nebyl k nalezení.“ Kdo se z hráčů zmýlí a slova přehodí nebo některé vynechá, vypadává ze hry. Když zbudou jen dva hráči, přidávají si slova vzájemně jeden druhému. Kdo vydrží déle, vyhrává.

Zdeněk Svoboda

Usměvavé samohlásky

Každý, kdo chodí či chodil do školy, ví, že v českém jazyce je šest samohlásek (a, e, i, o, u, y). Všechny mohou být i s čárkou, jedna s háčkem (ě) a jedna s kroužkem (ů). V následujících větách je vždycky použita jen jedna ze samohlásek. Zkuste vymyslet jiné věty s opakujícími se samohláskami. Ty nejlepší otiskneme.

Malá plavá Klára ráda plavala naznak a mávala na nás.

Nesmělé tele leze nevesele z jetele.

Čínští psíci i lítí lvi cvičí s cizími míči.

Ondro, pro otop choď okolo stodol.

Jdu vzhůru, už budu u dubu.

Kdyby byl tygr chytrý, byl by pyšný.

H.M. + Z.S.

Milé děti,

už jste slyšely slovo VĚRNOST? A víte, co to znamená? Je to krásná vlastnost, která pramení od Pána Boha. Říká se: věrný jako pes. Máte nějakého takového čtyřnohého přítele? Pokud ano, možná jste si už ověřily, že s vámi zůstal, když jste si udělaly úraz a nemohly jít dál, anebo naopak přivolal pomoc, aby vám ulevila od bolesti.

Když máme k sobě důvěru, když si věříme, zůstáváme si věrni sobě navzájem. A tuto důležitou a vzácnou vlastnost měla i biblická Rút, o které si budeme

vyprávět při letošním v pořadí sedmnáctém „**Malování na chodníku**“. Přijďte a přesvědčte se! Myslím, že to bude stát za to. Opět pro vás chystáme hezké odměny i různá překvapení a odpoledne navštívíme blízké Planetárium. Zdejší pořad před mnoha lety zanechal ve mně, když jsem byla ještě malá, až do dneška nezapomenutelné zážitky.

Sejdeme se opět v Praze před Výstavištěm, tentokrát **v sobotu 16. června 2012 v 9,30 hodin**.

Veďte s sebou i dospělé diváky, aby nám měl kdo fandit a obdivovat naše výtvořky. Můžete přibalit i flétničku a starší účastníci kytaru. Ať nám je veselo a zazpíváme Pánu Bohu ke cti a sobě pro radost!

Druhé pozvání se týká velkých prázdnin. Znovu se hlásí rodinný „**Tábor Broučků**“, už po čtrnácté! Letos plánujeme pobyt s čelákovickými dětmi ve dnech **6. – 10. srpna 2012** přímo u nich na faře. Bude to jistě zajímavé setkání s vyprávěním na téma: „Má Pán Ježíš, má mě rád“.

Nebudou chybět hry, rukodělná činnost, písničky a výlety. Pro bližší informace se přihlaste na e-mail: krasava.machova@seznam.cz, telefon: 321 722 944, mobil: 720 668 098. Těšíme se na vás!

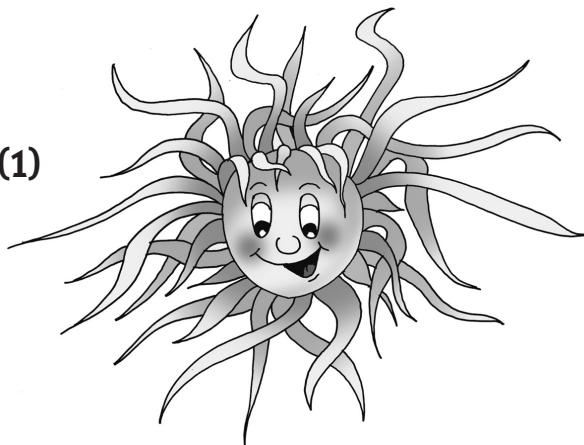
Za Odbor duchovní péče o děti a mládež při pražské diecézi

Vaše sestra Krasava

Pokud správně vyřešíte následující prázdninové přesmyčky, vypíšete si z nich písmenka podle čísla v závorce. Ta vám vytvoří tajenku, kterou můžete do redakce posílat až do poloviny září – v říjnové Cestě se dozvíte jména tří výherců knihy. Přejeme vám krásné prázdniny!

RÍPADOŘ (1)
RÁMADAKI (5)
BÁVAZA (2)
VÍNOZÁPNÁ (3)
BUSTÍDORDORVŽ (1)
LÁVODONE (7)
KINOČEPDO (6)
KÁPONUI (6)
TELÝVY (6)

Blahopřejeme výhercům soutěže z čísla 4/2012

(tajenka: Příklad pokory):

Kristýna Puková z Hovorán

Kryštof Mareš z Kolína

a Vanesa Džugová z Kojetína

Řešení kvízů se strany 5 a 6:

Poznáte, kdo to je? - Konstantin (Cyril) a Metoděj

Co víte o Mistru Janu Husovi? - Mučedník

D G

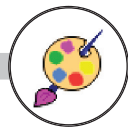
1. Ně - kdo mě ve - de za ru - ku, když bo - jím se jít
D A D A D Fis h e
tmou. To je ten, kte - rý o mně ví, kte -
D fis e A D h G A D
rý je na mě las - ka - v ý, je stá - le na - de mnou.

2. Někdo mi dává denní chléb,
že nemusím mít hlad.
To je ten, který o mně ví,
který je na mě laskavý
a chce mi pomáhat.

3. Někdo mi dává sílu též,
když už jsem unaven.
To je ten, který o mně ví,
který je na mě laskavý,
ať je noc nebo den.

4. Někdo mě vede za ruku,
proto se nechci bát.
To je ten, který o mně ví,
můj dobrý Pán Bůh laskavý,
který mě má tak rád.

Milé děti, moc vám všem děkujeme za vaše krásné obrázky! Tentokrát jsme do Cesty vybrali mytí nohou učedníkům od Jana Krista z Hovorán, Jonáše a velrybu od Kuby Paznochta (9 let) z Kolína a ukřižování Ježíše od Dominika Horáka (9 let) z Kolína. Těšíme se na vaše další díla!

